

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
: Sundays and Holidays :

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 283. — ŠTEV. 283.

NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 2, 1912. — PONEDELJEK, 2. GRUDNA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX.

Najbrže jutri bo podpisano premirje med balkanskimi zaveznički in Turčijo.

GRŠKI DELEGATI ČAKOJ NA NOVA NAVODILA OD SVOJIH VLAD. — BOLGARSKA BI PREPUSTILA TURČIJI DRINOPOLJE PROTI PLAČILU VOJNE ODŠKODNINE.

NAČRT ZAVEZNICKOV.

TURCIJA NAZNANJA POLURADNO, KOLIKO BI NAJ DOBILI BALKANSKI ZAVEZNICKI. — ZA POGOJ STAVLJA, DA JO SPREJMEJO K BALKANSKI ZVEZI.

Carigrad, Turčija, 1. dec. (O poleti). — Listina o sklenjenem premirju bo podpisana v torki, da se morejo podpisati zastopniki vseh štirih zavzenikov.

Grški delegat je zahteval 48 ur, da dobi od svoje vlade potrebno pooblastilo. Kakor naznanjajo, so sklenili premirje za osem dni, a če treba, ga morejo podpisati za nadaljnji 7 dni.

Dasi smojo objaviti pogoj premirje šele takrat, ko bo podpisano, se vendar čuje, da so zaveznički nekaj odnehalo od svojih prvotnih zahtev. V splošnem zahtevajo pogoji, da ostanejo pozicije takšne, kakor so sedaj, in da dobjajo oblegani nekaj provijanta.

Seje za pogajanje se vrše bliži mostu čez Karasu reke, med Čataldžo in Hademkeui. Bolgari so prišli v torki in sredo na konjih k seji. V četrtek je priredil turški vrhovni poveljnik Nazim paša prigrizek. Turki so kmalu prišli na mesto, Bolgarji pa ni bilo od nikoder. Kmalu nato so naznani prihod vlaka iz Čataldže. Nazim paša ni mogel verjeti, da se posrečilo Bolgarom v tako kratkem času popraviti most, ki je bil razstreljen. Toda v resnici je prišel bolgarski vlak s štirinajstimi osebanimi.

London, Anglija, 1. dec. — Kakor naznana poročevalca "Standarda" iz Carigrada, se glasijo določbe premirja tako, da ostanejo armade na svojih dosedanjih postojankah, ojačanja ali streljiva jim ne smejo dobiti. Iz Drinopolja in Skadra se Turki niti treba začasno umakniti, nasprotno, garnizije v teh trdnjavah dobijo vsak dan nekaj življosti.

Rijeka, Črnogora, 1. dec. — Kralj Nikola je prišel včeraj v prestolnico prestolonaslednika v stabni glavni stan v Grudo. Kralj je pregledal postojanke ter dal potrebu navodila za napad. Težki topovi so cel dan bombardirali trdnjava Skader. Mnogo šrapnelov je našlo pot v centru mesta. Danes so nadaljevale črnomorske čete z napadom pod osebnim vodstvom kralja Nikole.

Atene, Grško, 1. dec. — Vojški guverner v Solunu je odredil razročenje vsega prvevalstva, neglede na razlike plemena in veče. S tem upa ohraniti mir.

Rijeka, Črnogora, 1. dec. — Kralj Nikola je prišel včeraj v prestolnico prestolonaslednika v stabni glavni stan v Grudo. Kralj je pregledal postojanke ter dal potrebu navodila za napad. Težki topovi so cel dan bombardirali trdnjava Skader. Mnogo šrapnelov je našlo pot v centru mesta. Danes so nadaljevale črnomorske čete z napadom pod osebnim vodstvom kralja Nikole.

Philadelphia, Pa., 1. dec. — Danes je bil obsojen na šestinskečni zapor 21 letni Patsy Wendl, zaradi večkratne žepne tatvine. Patsy je tat brez rok. Opanzili so ga, ko je utaknil v poulični kari kos svoje do komolec odbitve roke v sosednjem žep. Kakor so pozne dogajali je imel v ustih cev, ki je bila zvezzana s sesalko v koncu roke. Pri njem so našli dve denarnice s \$30.

Tat brez rok.
Promet potnikov.
Parnci severonemškega Lloyda so v zadnjem tednu pripeljali iz Bremena 4000 medkrovskih potnikov v severno in južno Ameriko.

Novi zakoni.
Superintendent državnih bank Van Tuyl ml. je izdal doč. poziv, da naj izdu legistratura več novih postav za varstvo obeh, ki imajo v državnih bankah naložen kapital.

Vlak skočil iz tira.
Vlak št. 45, N. Y. centralne železnice je skočil 7 milj zapadno od Schenectady med hitrovožnjo iz tira. Poškodovan je samo kuhan kuhinjskega voza.

Razbit parnik.
Halifax, N. S., 1. dec. — Angleski parnik "River Meander", ki je odpel 24. nov. iz New Yorka proti Neapolju se je razbil na odvretem morju. Moživo, ki je pa ostalo nepoškodovan je prišlo danes sem z velikim angleškim parnikom.

50 milj peš v 22 urah.
London, Anglija, 1. dec. — Gerald Hirsh in Eric Maturin, dva sportsmana, sta dobitila veliko stavo, ker sta prehodila pod med Londonom in Brightonom, ki je dolga 52 milj v 22 urah in en četrt. Stavka je veljala za 24 ur.

Denarje v staro domovino
pošljamo:

50 kron	za \$ 10.25
100 kron	za 20.35
200 kron	za 40.70
400 kron	za 81.40
500 kron	za 101.75
1000 kron	za 203.00
2000 kron	za 405.00
5000 kron	za 1013.50

Poštarna je všteta pri teh svetih. Domu se nakazane svete po polnoma izplačajo brez vinjarja odbitka.

Naše denarne pošljivatve razpolju na zadnje pošte c. k. poštno hranični urad na Dunaju v našem času.

Denarje nam poslati je najpri-

liječe do \$50.00 v gotovini v pri-

poročenem ali registriranem pi-

mu, večje zneski pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Avenue, N. E.
Cleveland, O.

Rusija ne podpira Srbijske izvedeli v Avstriji.

Dasi ta vest iz Petrograda ne temelji na uradnih podatkih, je vendar pomirljivo vplivala.

BOLJŠI POLOŽAJ.

Srbija pravi, da ne oborožuje proti Avstriji in da ne utruje mest ob Donavi in Savi.

Dunaj, Avstria, 1. dec. — Po semkaj došlih brzovajkah iz Petrograda je baje izjavila ruska vlada, da ne podpira srbskih zahtev glede Albanije in pristanišča ob Jadranškem morju. V koliko temeljijo vesti na uradnih podatkih, začasno ni dogmati pomirljivo pa vplivajo vsekakor.

Berlin, Nemčija, 1. dec. — Oficijsko glasilo "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" piše, da se je začelo jasnit stališče veselik k balkanskemu vprašanju. Državni knezlar pojasni politični položaj v državnem zboru.

Dunaj, Avstria, 1. dec. — Večina dunajskih listov opisuje položaj kot izboljšan, vosebno v sledi vesti, da je zagotovila Rusija Avstro-Ogrski, da ruska vlada ne namerava podpirati vseh zahtev Srbije. Skoraj vsi listi so mnemja, da je višek krize že prekoračen, toda nobenega znamenja še ni zato, da bi se hotela odpovedati Srbija pristanišču ob Jadranškem morju.

London, Anglija, 2. dec. — Oficijsko inspirirani listi ostanejo pri tem, da Avstria ne dovoli razširjenja srbskih meja do albanske obale, ne bi pa imela nič proti temu, če bi se posluževala Srbija kakšnega pristanišča pod albansko suvereniteto.

London, Anglija, 2. dec. — Poročevalci "Daily Telegrapha" brzovajla iz Belgrada, da je izjavil tamošnji ruski poslanik Hartwig, da je Rusija vedno svestovala Srbiji, naj bo zmerna in da naj ravna v soglasju z velešlavnimi. Pristavl je tem, da je Rusija svestovala Srbiji, da se naj zoperstavi upeljavi neodvisne uprave Albanije. Kakor pravi poročevalci nadalje, Srbija najbrže ne bo imela nič proti neodvisnosti Albanije, meni pa, da bo vprašanje pristanišča za Srbijo kalilo evropski mir.

Belgrad, Srbija, 1. dec. — Nek oficijski razglas zavrača kot netemeljene vse trdite, da bi zbrala Srbija čete na severni meji in utrijevala Belgrad — druga mesta. Proglas naznaja: "Vlada ni poslala nobenega vojaka na severne meje, in tudi ne namerava storiti kaj takega. Vsakdo se mora prepričati na lastne oči, da ne utruje nití Belgrada nití kakšnega drugega kraja ob Donavi ali Savi. Nasprotno, vlada se trudi, da prepreči spopad."

Pariz, Francija, 2. dec. — Včeraj zvečer so krožile v pariških oficijskih krogih vesti, da člani trijeve nezadovoljni s prvečilom sir Edwarda Greysa, ki je predlagal, da se naj resi balkansko vprašanje na konferenci poslanikov. Trozvezca želi da bi se vršila konferenca v kakšnem neutralnem mestu, n. pr. v Bernu, Haagu ali v Bruselju in ne v glavnem mestu kakje interesovani vlasti.

Ako bo obveljal ta ugovor, bo težavnovo priti do sporazuma kajti "konferenca poslanikov", zahteva izvolatev glavnega mesta, kjer so poslaniki že poblaščeni, nasprotno bi pa zahtevala izvolutev neutralnega mesta odpošljivate posebnih poslanikov. To bi bilo po toliku, kakor kongres, in v tem slučaju ne bi bilo nobenega vzroka, zakaj ne bi sunele poslati svojih poblaščencev tudi vojskoče se stranke Romunske.

Umor na cesti.
Na javni cesti v Manhattanu in Brooklynu sta bila včeraj ustrejena dva Italjana. Morilei so istotako Lahij.

PRIZOR S TURŠKEGA SELA: VSI LJUDJE BEŽIJO PRED ZMAGOVITO ARMADO BALKANSKIH ZAVENIKOV.

THE MIGRATION OF A WHOLE PEOPLE
FUGITIVE TURKISH PEASANTRY CHOKING THE STREETS OF SILIVRI
COURTESY OF THE SPHERE

Pravda dinamitardov.

Slovo republikancev.

Danes je pričakovati nadaljnji senčenjak razkritij v znani zadvi dinamitne zarote.

Zakonodajalci 62. kongresa se sestanejo danes k zadnjemu zasedanju. — Demokrati nasledniki.

Razjarjena množica bi skoraj linčala zamorca ker je napadel 9. letno deklico.

Lov na zamorca.

Velik požar.

Hartford, Conn., 1. dec. — Silen požar, ki pa ne vedo kako je nastal je uničil danes popoldan tovarno Gray Pay Telephone Station Co. Požarna brama je imela veliko dela, da je omejila požar, ker so leteli na sosedna poljoproduktovna stekla, ki nastanejo, če eksplodira lak. Posledje bližnje banke je bilo poškodovano. Škodo cenijo preko \$100,000.

Slabo za ženske.

V Cleveland, O., so sklenili vse one žene in dekleta, ki jih pripeljejo iz gostiln ali podobnih lokalov na policijski glavni stan fotografirati. Merli jih bodo po znamenju Bertleom sistemu za zločince.

Ločena zopet poročena.

San Francisco, Cal., 1. dec. — Walter G. Filer, mlad bogataš iz New Yorka, se je pred dvema leti jočil ob svoje žene. Te dve sta se pa poravnala in po vseh predpisih znova poročila. Žena je hčer uglednega trgovca iz Salt Lake City. V tem mestu se je vršila tudi prva poroka in ločitev zakona.

Smrt zrakoplovca.

Zrakoplov Richard Frayne je padel pri Jacksonville, Fla.,

iz visočine 2000 četrtjev in ostal na mestu metev.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNÍK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ.

"GLAS NARODA"(Slovenian Daily,
Owned and published by the
Slovenian Publishing Co.
(a corporation.)FRANK SAKSER, President;
JANKO PLESKO, Secretary;
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in	\$1.00
" pol leta	1.50
" leto na mesto New York	4.00
" pol leta na mesto New York	2.00
Europe za vse leta	4.50
" " pol leta	2.50
" " četr leta	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vsemem nedelj in praznikov.**"GLAS NARODA"**
("Voice of the People")
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisni brez podpisa in osebnosti se ne
dostavijo.Denar naj se blagovno pošljati po —
Money Order.Pri spremembah kraja naravnov
prosim, da se nam tudi prejmejo
izvajalcev naznani, da hitreje najde
mo naslovnika.Dopisom in pošljatvam naredite ta
pa:**"GLAS NARODA"**

32 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

**Mir narodov in razredni
boj.**

Internacionálni socialnodemokratici kongres, ki je pred kratkim zboroval v Baselu v Švici, je izdal poziv na delavstvo vseh evropskih dežel, da naj nasprotuje splošni mobilizaciji, naj si prizadeva ohraniti mir in naj uporabi vsa dopustna in nedopustna sredstva, same da ga obogati.

Gotovo je, da bode ta poziv vzbudil sočutje v sreu vsekoga trezno mislečega človeka. Na drugi strani je pa to velika nevarnost, da bi ne bila ta socialistična propaganda samo olje v ogenju in da bi le bolj ne razburila one vojne mrzelice, ki se preliva po žilah evropskega kontinenta. Veliko vprašanje je, če bo zamogel razredni antagonizem udniti antagonizem narodov. Kakor kaže vse, leži rešitev vprašanja, ki zagotavlja zemljim svetovni mir, čisto na drugem mestu — v splošni odvratnosti takoj imenovane "razredne zavezni", seveda, če je ta pojem sploh mogoč na svetu. Tako silno težka je naloga si zagotoviti svetovni mir, to pa zaradi tega, ker sploh ne vemo, kje je "mir" pravzaprav. Ni nam še bilo dano videti eno sliko moči in gospodstva, ki bi jo užival narod, če bi živel v popolnem miru s samim seboj. Moralica nadmoč takega naroda bi bila nasprotu splošnemu človeštvi. Se celo oni, ki ne morejo oziroma ne marajo priznati te trditve, morajo pripoznati, da bodo oni narod, ki noče uporabljati svoje moči za boj moža proti možu, razreda proti razredu, močnejši od vseh drugih narodov, bodisi glede gospodarstva, bodisi glede orjaša.

Ce so te misli dosledne, je jasno, da stoji internacionalna razredna socialna demokracija na krivem stališču. Iz tega sledi, da je moderni, zavojen in sentimentalno navdahnjen univerzalizem brezpostreben faktor za svetovni mir.

Največ, kar more Amerikance izvršiti za mir, je to, da se trdno drži svojega amerikanizma. Glejmo naso novo deželo kakor deželo, ki je bila zaradi tega ustavnovljena, da so v njej vsi ljudje na dobrem stališču, ter so sprevidele, da morejo le tedaj doseči svoj ugled in svojo moč, če podpirajo drug drugega.

Ali naj Avstrija nadaljuje z aneksijami?

Grof Adalbert Sternberg je sprožil predlog, naj napravi Avstro-Ogrski konci vsem križam s tem, da kratkim potom anektira Srbijo. Dasi mali Kohn Sternberg ni povedal, kako si to aneksijo pravzaprav predstavlja, vendar je njegov predlog povzročil v ročovih nemških krovih

velikansko navdušenje. Zakaj in čemu so navdušeni, o tem si nemaška gospoda seveda ni na jasnem. Zato je čisto umestno, ako to nemško gospodo socialistična Arbeiter Zeitung na Dunaju tako-le poučuje:

"Čisto neučljivo je, da se nemško meščanstvo nikdar ne vraša, kam pravzaprav vodi pot, na katere se ga izvabljajo. V ta namen je na seji društva sv. Štefana št. 26 napravlji Josip Pogačar 17. nov. mal gorov v prid balkanskih junakov in takoj nabral lepo sveto 11 doljarov 50 centov. Dne 24. nov. je sklical predsednik K. S. Doma g. Povasnik javni ljudski shod, katerega se je udeležilo veliko število rojakov. Govornika Jakoba Hočevarja in Jakob Ploha sta pojasnila celo jugoslovansko historijo, po končanem govoru sva pa z rojakom Franom Gerlovičem nabrala darove za slovenske ranjence; nabrala sva sveto \$16.65. Na tem mestu izrekam najsršnejšo zahvalo in želel bi, da bi tudi po ostalih naselbinah prispevali rojaki vsak po svoji moči. Še enkrat srčna hvala! — Ivan Varoga.

Lorain, O. — Dne 18. nov. sta obhajala v naši naselbini ženitino g. Jakob Škapin in Bernadija Vovk. Mlada poročena sta domovina iz Vrabči pri Vipavi. Ženitina je bila v Alojziju Virantovi dvorani, kjer je bilo zbranih mnogo povabljenec in prijateljev novopoznejcev. Slovenska godba "Victor Band" je izvrsto svirala pozno v noč, da suoči se vrtili kakor na "talerju". Staro in mlado, vse je šlo okoli, da je bilo veselo gledati. Protikonec svatbe se pa dvigne g. A. Virant ter v zbranih besedah na kratko opisce žalostni položaj naših balkanskih bratov in pozove navzoče, da vsak po svoji moči daruje za "Rdeči križ balkanskih držav". Fran Justin nato pobere darove po dvorani, vsaki daruje po svoji moči in tako se je nabralo skupaj \$21.26. Josip Sveti zahvali navzoče za velikodne darove, darovane za Rdeči križ, v pomoč našim bratom, kateri tako potrebujejo pomoč od nas. Drugi slovenski narodi darujejo darove po dvorani, vsaki daruje po svoji moči in tako se je nabralo skupaj \$21.26. Josip Sveti zahvali navzoče za velikodne darove, darovane za Rdeči križ, v pomoč našim bratom, kateri tako potrebujejo pomoč od nas. Drugi slovenski narodi darujejo darove, naša sveta dolžnost je, da tudi mi prisokimo na pomoč ter v dejanju pokažemo, da smo pravi bratje našim zatiranim sobratom na Balkanu. Blizu je čas, ko nam bodo oni sterto povrnili, ker jugoslovansko vprašanje je prišlo sedaj na površje, in konec bode prišeli tudi zatiranju Slovencev, Hrvatov in Srbov od strani Avstrije in Mađarov. Tu pridno nabirajo darove za "Rdeči križ balkanskih držav" tudi naši bratje Hrvatji in Srbi ter upam, da bodo tudi slovenska društva se oglašila s svojimi darovi. Mladim poročencem pa želimo, da bi bila njuna pot življenja polna radosti in zadovoljnosti. — J. S.

Rockvale, Ill. — Ker se že dolgo časa ni niti čulo iz naše naselbine, hočem jaz nekaj poročati, da ne bodo mislili ljudje, da smo tukaj tako zaspani. Dela se tukaj s polno paro in delo se lahko dobi. Imamo dve društvi, "Vitezovi sv. Mihaela" in Sveti trije kralji" K. S. K. J., ki pa obe prav dobro napreduju. Prvo društvo je imelo 23. nov. zvečer svojo izvanredno sejo in izvolili smo sledče nove odbornike: Iv. Setina predsednik, Valentijn Pire podpredsednik, Anton Pire I. tajnik, Mihail Šmajd II. tajnik, Martin Zeravič blagajnik, Ivan Dernule delegat, nadzorniki so: Anton Anzeič, Anton Penko in Alojzij Slepko; maršal Andrej Vidic; vratar Anton Slepko; zaставoča: Anton Penko, Ivan Bročić, Mihail Šetina in Fr. Širola. — Pozdrav vsem članom in članicam J. S. K. J. — Ivan Šetina.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, prodaja sedaj nastopne knjige:
MOHORJEVE KNJIGE za leto 1913 po \$1.30 poštne prost.

PRATIKE za leto 1913 družinske in Blaznikove, posamezni iztis velja 10¢, 50 iztisov \$2.75, 100 iztisov \$5.00.

Slovensko-Amer. Koledar za leto 1913 cena je 30¢.

Pittsburgh, Pa. — Dan za dnem čitamo v slovenskih listih, kako se vzhaja duh do slovan.

"Feeling Better Already Thank You!"

Srečen sem, ker sem poslušal vaš svet in se zdravil z

**Dr. Richterjev
PAIN-EXPELLERJEM.**

Ozdravel me je bolečin v grlu in križu, da se počutim sedaj cisto zdravega. Vsaka družina bi ga moralna imeti. Čuvajte se ponarebd. 25 in 50c. steklenice.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York, N.Y.
Dr. Richterjev Congo Pillule olajšajo. (25c. ali 50c.)

Drobnosti z bojišča na Balkanu.

Dekletke resila bolgarskemu polkovniku življenje.

"Stampa" poroča: Ko so bolgarske čete zasedle Lüle-Burgas, je bilo zbežalo prebivalstvo na vse strani. Polkovnik Kargijev je jezdil na čelu svoje čete in je na cesti opazil plaho dekletke, ki se je bojazljivo umikalo. Ustavil je konja, skočil raz konja in je zacevil otroka tolažiti. V tem trenutku pa priletil šrapnel, ki se je razletel in raztrgal konja. Polkovnik Kargijev je takoj odpadel otroka k svoji ženi in ji poslal pismo, v katerem je rekel: "Zavzemti se za to tujo dekle. Jaz sem dal šestim hčeram življenje, tole dekle je pa meni resilo življenje..."

Četašinja "Sofronija".
Urednik Jaša Tomič se je spoznal z neko četašinjo v Skopiju, na kateri piše slednje v novoskiški "Zastavi":

V srbski vojski je med četaši tudi ženska. Stara je 20 let. Izvršila je štiri višje razrede ženske šole, po poklicu je sivila. O njej sem slišal ter jo videl, dokler smo bili v Giljani. Toda ko sem hotel z njo poročiti, zapela je trobenta in četašo so odkorali v bližnje gorovje, kjer so Arnavti napadli dečke, ki so čevali drobnico. Sedaj sem se seselj z njo in Skopljiju ter sem z njo obširneje govoril. Ima sukneno obliko kneta iz Srbije, opanke, načepici znak četašev: dvoglavli beli orvel. Vprasil sem jo: "Zakaj ste šla med četaše?" In ona je odgovorila: "Šla sem, da izpolnim obljubo. Moj oče je Antonije Jovanović. Bil je v Belgradu mesar. Nazivali so ga prostovoljca, ker je bil v vseh vojnah kot prostovoljec. In ko je nedavno umrl, so ga pokopali z vsemi častmi, ki pripadajo vojaku. Moje ime je Sofija, moji tovariši me kličajo četaš "Sofronija". Ko je bila aneksija Bosne in Hercegovine, delal je moj oče govoril, da hoče zopet iti med prostovoljeci, ko Srbija začne s vojno, in da hoče vse stotenje v obzir. Toda mi nikakor ne smrtni postelji svojih pet sinov ter jih prosil, naj ostanejo zvesti Mojzesovemu nauku in naj se ženijo edinole z deklime te rodbine. "Ohranite ta ukaz", je rekel, "in vedno ostanete najbogatejši v svet ostaneva vaš." Teh par milijonov, ki jih je zapustil Rotshild, ki ga je postavljal ustavnitelj te milijonarske rodbine Mayer Amšel Rotshild, ki je pred več sto leti poklical k smrtni postelji svojih pet sinov ter jih prosil, naj ostanejo zvesti Mojzesovemu nauku in naj se ženijo edinole z deklime te rodbine. "Ohranite ta ukaz", je rekel, "in vedno ostanete najbogatejši v svet ostaneva vaš." Teh par milijonov, ki jih je zapustil Rotshild svojim sinovom, je narašno na več sto milijonov. Imetje Rotshilda cenijo sedaj na 10 milijard krov in prima letnih 500 milijonov krov. Kralji so prihajali in odhajali, močna cesarstva so nastajala in padača; ljudje so bogateli in postajali zopet sironaki, toda bogastvo Rotshilda je navzdržalo, lakoti, kugli itd. narašalo. Člani te rodbine se so razširili v Avstriji, Belgiji Nemčiji, Franciji in Angliji. In povsod, kjerkoli so, imajo stališče, kot imetniki zastavne na deblu, ki imajo klijente vladarje in cele narode. Poročalo se je med seboj, da ne pride njihovo imetje do tujih rok. Noben izmed njih dozdaj še ni prekoračil tega pravila. Baron James, več let glavar, ima sklep, da odidem med prostovoljeci, čim začne Srbija s vojno." — Vprašam jo: "Pa kako so te, Sofronije, vzel med četaše?" — In ona je dolgo pripovedovala, kako je to težko slo. Na vsak način so jo hoteli odpraviti. Potem so stvar zavlačevali, da bi se slednjih naveličala. Napisali so od nje zahtevali vsaj krstni list. A ona je odgovorila: "Evo, poglejte, da stojim pred vami, pa morete vedeti tudi brez krstnega grobu, da odidem med prostovoljeci, čim začne Srbija s vojno." — Vprašam jo: "Pa kako so te, Sofronije, vzel med četaše?" — In ona je dolgo pripovedovala, kako je to težko slo. Na vsak način so jo hoteli odpraviti. Potem so stvar zavlačevali, da bi se slednjih naveličala. Napisali so od nje zahtevali vsaj krstni list. A ona je odgovorila: "Evo, poglejte, da stojim pred vami, pa morete vedeti tudi brez krstnega grobu, da odidem med prostovoljeci, čim začne Srbija s vojno." — Vprašam jo: "Pa kako so te, Sofronije, vzel med četaše?" — In ona je dolgo pripovedovala, kako je to težko slo. Na vsak način so jo hoteli odpraviti. Potem so stvar zavlačevali, da bi se slednjih naveličala. Napisali so od nje zahtevali vsaj krstni list. A ona je odgovorila: "Evo, poglejte, da stojim pred vami, pa morete vedeti tudi brez krstnega grobu, da odidem med prostovoljeci, čim začne Srbija s vojno." — Vprašam jo: "Pa kako so te, Sofronije, vzel med četaše?" — In ona je dolgo pripovedovala, kako je to težko slo. Na vsak način so jo hoteli odpraviti. Potem so stvar zavlačevali, da bi se slednjih naveličala. Napisali so od nje zahtevali vsaj krstni list. A ona je odgovorila: "Evo, poglejte, da stojim pred vami, pa morete vedeti tudi brez krstnega grobu, da odidem med prostovoljeci, čim začne Srbija s vojno." — Vprašam jo: "Pa kako so te, Sofronije, vzel med četaše?" — In ona je dolgo pripovedovala, kako je to težko slo. Na vsak način so jo hoteli odpraviti. Potem so stvar zavlačevali, da bi se slednjih naveličala. Napisali so od nje zahtevali vsaj krstni list. A ona je odgovorila: "Evo, poglejte, da stojim pred vami, pa morete vedeti tudi brez krstnega grobu, da odidem med prostovoljeci, čim začne Srbija s vojno." — Vprašam jo: "Pa kako so te, Sofronije, vzel med četaše?" — In ona je dolgo pripovedovala, kako je to težko slo. Na vsak način so jo hoteli odpraviti. Potem so stvar zavlačevali, da bi se slednjih naveličala. Napisali so od nje zahtevali vsaj krstni list. A ona je odgovorila: "Evo, poglejte, da stojim pred vami, pa morete vedeti tudi brez krstnega grobu, da odidem med prostovoljeci, čim začne Srbija s vojno." — Vprašam jo: "Pa kako so te, Sofronije, vzel med četaše?" — In ona je dolgo pripovedovala, kako je to težko slo. Na vsak način so jo hoteli odpraviti. Potem so stvar zavlačevali, da bi se slednjih naveličala. Napisali so od nje zahtevali vsaj krstni list. A ona je odgovorila: "Evo, poglejte, da stojim pred vami, pa morete vedeti tudi brez krstnega grobu, da odidem med prostovoljeci, čim začne Srbija s vojno." — Vprašam jo: "Pa kako so te, Sofronije, vzel med četaše?" — In ona je dolgo pripovedovala, kako je to težko slo. Na vsak način so jo hoteli odpraviti. Potem so stvar zavlačevali, da bi se slednjih naveličala. Napisali so od nje zahtevali vsaj krstni list. A ona je odgovorila: "Evo, poglejte, da stojim pred vami, pa morete vedeti tudi brez krstnega grobu, da odidem med prostovoljeci, čim začne Srbija s vojno." — Vprašam jo: "Pa kako so te, Sofronije, vzel med četaše?" — In ona je dolgo pripovedovala, kako je to težko slo. Na vsak način so jo hoteli odpraviti. Potem so stvar zavlačevali, da bi se slednjih naveličala. Napisali so od nje zahtevali vsaj krstni list. A ona je odgovorila: "Evo, poglejte, da stojim pred vami, pa morete vedeti tudi brez krstnega grobu, da odidem med prostovoljeci, čim začne Srbija s vojno." — Vprašam jo: "Pa kako so te, Sofronije, vzel med četaše?" — In ona je dolgo pripovedovala, kako je to težko slo. Na vsak način so jo hoteli odpraviti. Potem so stvar zavlačevali, da bi se slednjih naveličala. Napisali so od nje zahtevali vsaj krstni list. A ona je odgovorila: "Evo, poglejte, da stojim pred vami, pa morete vedeti tudi brez krstnega grobu, da od

Incorporated January 24, 1901 in Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

BRADNIKI:

Predsednik: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57 Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: G. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 454.
Pomočni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., Box 15 El. St.
Službenik: IVAN GOUBE, Ely, Minn., Box 136.
Klubnik: FRANK MEDOŠ, So. Chicago, Ill., 9483 Ewing Ave.

VRHNOVNI ZDRAVNIK:

DR. MARVIN F. EWING, Jellet, Ill., 926 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, COLO., Box 522.
MIHAEL KLOBUCHAR, Camulet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kan., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERESNIK, Burdine, Pa., Box 128.
FRANK GOUBE, Chisholm, Minn., Box 718.
MARTIN KOCHEVAR, Pueblo, Colo., 1218 Miller Ave.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jednote.

Jednote glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Nesreča. Ko je dne 15. nov. v tobačni tovarni v Ljubljani s strehe metal sneg Kornov pomočnik Anton Ovn, je zdrzel s nesnom vred razstrel na tla in si pri padcu zlomil levo nogo.

Delavški gibanje. 15. nov. se je z južnega kolodvora v Ljubljani odpeljalo v Ameriko 20 Hrvatov in 60 Slovencev, nazaj je pa prišlo 130 Bolgarov in 50 Hrvatov. 60 Hrvatov je prišlo iz Prusije, 80 Lahov se je povrnilo s Kranjske.

Ljubljanski srednješolski na pomoc Črnoorcem. Iz Bohinjske Bistriče: Na našem kolodvoru so izstopili trije ljubljanski srednješoli nizjih, razredov. Službujočemu uradniku so se zdeli zelo sumljivi. Denar jim je potekel, pa so se k nam zatekli, da se odpeljejo skozi predor in potem dalej peč v Črno goro. Župan jih je pa dal odpeljati v Ljubljano, da si pomirijo svojo mlado, vrčo bojo.

Ubegla mati, "Slov. Narod" v Ljubljani piše: Žalostne slike iz življenja nam podaja usoda, ki jo je vrtmarju pri pokopališču sv. Kriza in njegovim otrokom pripravila njegova žena. Ko se je Luka Temšič poročil s Polono Miš, pač ni kaj takega pričakoval. V petih letih je Polona spravila moža na beraško palico in mu takoreč uinečila življenje. Izbrala si je ljubimeca, s katerim se je klatila po raznih krajih, in ne mene se za otroke in za moža, zaovrljala. Z raznim spetkanimi se ji je posrečilo dosegči, da je bilo možev premoženje prepisano manjo in je potem začela delati dolgove. V mestni hranilnici ljubljanski je na posestvo dobila 7000 K. drugod je najela 1000 K. v prodajalnah pa napravila 200-300 K dolga. Tako je spravila moža in četvero otrok v revščino. Zaradi njenih dolgov so morali otroci iz hiše in nesrečni oče mora zdaj pri tujih ljudeh zanje plačevati živež. Ubogemu možu preti zdaj rubežen pohištva in prodaja. S svojim zadnjim ljužimeem Edvardom Kukmanom je malopridružen žena pobegnila v Ameriko in se nahaja zdaj v Cilelandu. Naj bodo ameriški Slovenci posvarjeni pred to žensko.

Grozna družinska žaloigra. O tem se še poroča iz Sore. Dogodka, kakor se je izvršil od 10. na 11. nov. ne pomnijo Soreci. To noč je namreč kajžar Gulba — Jakob Polenšek iz Ločnice svojo ženo Nežo tako grozno pretepel s cepeom in burklami, da je umrla. Že na večer se je pričel pretep. Ko je prišla neka žena v hišo, jo je ubita prosila, naj prijnej prenoči, češ, mož je za grozil, da jo to noč ubije. Dotična je odšla, ker jo je bilo grozo, po sosedu. Ko se je čez nekaj časa vrnila, je našla moža, ko je ležal na svoji ženi na tleh v veži. Žena je bila že mrtva. Nato je mož potegnil v hišo, sam šel z otroci na peč in tako prebil celo noč. Sosedom, ki so prišli na sporocilo dotične žene, je rekel, da ga ne bo ničesar sodil. Babi so se, da se tudi on usmrtil. Vendar se ni ganil od hiše in počakal o-rožnikov, ki so ga odvedli v zapor. Sodniška obdukcija je do-gnala, da ni bilo smrtnega udara, ampak je smrt moralna nastopila vsled strašnega pretepanja.

PRIMORSKO.

Prodaja pokvarjene, torej neuzitne koruze. Pred nedavnim časom je dospelo v Trst iz Argentine tisoč vagonov koruze, ki se je iz raznih vzrokov med dolgo morsko vožnjo tako pokvarila, da je tržaško namestništvo zaplenilo, ker je za ljudi neužitna, po-neje pa je dovoljlo, da se sune porabiti manj pokvarjeni del za živinski kruh. Ljubljana je bila tako srečna, da je dobila kar sto vagonov te sprijene koruze, katero bodo sedaj nekateri žitni trgovci skušali na vsak način spraviti v denar. Z ozirom na to je mestni magistrat naročil žitnim trgovcem, da morajo pri prodaji vse vrčete te pošiljatve označiti z napisom: "Koruba za krmno." Ta napis mora biti tako velik in napisljivo na temelju, da ga sleherni nadzorovalni organ in vsak kupec lahko vidi in čita. Tudi je sproti naznanjati prodajo te pošiljatve magistratu z na-tančno navedbo množine, kakor tudi naslova kupeca. Trgovce, ki bi neužitno koruno prodajali za hrano ljudem, se bode zasledovalo z vso strogoščjo. Ta koruba tudi ni pripravljena za živinski kruh, ker lahko povzroči vjedanje (koko), zlasti pri konjih.

Duhovnik — germanski kulturo-nosec. "Edinstvo" piše sledete: V Lipaljivasi v Kanalski dolini gostuje v farovcu neki dekan Formas, ki z vso vremenu pospešuje germanizacijo. Dasi rodou Poljak, je mož straten nemški na-cijonalec, kar je pokazal posebno povodom občinske volitev. Volil je v nasprotnost z mišljenjem domačinov, ki so še Slovenci in katoličani. Volil je s pooblastilom za nemške nacionalce. To je večkratna pregeha. Ako mož, kakor penzionist, nima volilne pravice, naj bo pri miru in naj bi se ne praskal, kjer ga ne srbi. Potem pa naj bi imel vsaj toliko takta, da bi kakor duhovnik ne delal proti mišljenju domačih vernikov! Slednjih naj bi pomislil, da ima v Lipaljivasi v bogavljem stanovanju in da je torej odvisen od domačinov. Skušal je celo uvesti nemško petje v cerkvi slovenske vasi. Govori zaničljivo o Sloveni, kakor o "bindisarjih", ter agitira za nemščo, kjer le more. Ali bodi mu povedano na tem mestu kar naravnost, da naj ne misli, da bi s takim vedenjem tukaj kaj dosegel. Raje naj prej pobere šila in kopita ter se naseli kje druge, kjer bo primernejše za njegovo poljsko-nemško-nacionalno razpoloženje.

STAJERSKO.

Sv. Miklavž pri Ormožu poročajo: Obesil se je v Vinskem Vrhu 77 let stari viničar Blaž

Poročil se je Josip Kodre, živinozdravnik v Žalcu, z gospodično Julko Brinovec v Vrancskega.

Zapri so v Gradeu zaradi različnih tativ 20letno deklo Lucijo Juvan, doma iz Črnuč na Kranjskem.

Iz Maribora. Kakor poroča list "M. Z.", je ustrelil g. Hittl v revirju g. Kormana v Cinžatu le-pega, 35 kg težkega divjega koza.

Smrtna kosa. V Koprivnici je umrla gospa Marija Penič, žena gostilnicarja Frana Penič, šele 33 let starca. Blaga rajnica je trpela dolgo časa za jetiko.

Iz Maribora. Te dni je pri svoji tovarni padel precej visoko z lesteve tovarn in deželni poslane Neger. Šele čez dolgo so ga našli ležati hudo poškodovanega na tleh. Dobil je več poškodb na prsh.

Iz Ptuja. Mestna občina misli prodati erjarju takozvanu malo vojašnico z nekaterimi bližnjimi poslopji za 70.000 K. Ta poslopja misijo potem podreti in na dobljenem stavbišču zidati poslopje za okrajno sodnijo.

Poskušen umor in samomor. Iz Maribora. Te dni je voznik Martin Hantak čakal blizu šolskega poslopja na kuharico Marijo Meznerič. Ko je ta prišla po poti, je ta oddal tri strele iz revolverja na njo, ki so pa zgrešili svoj cilj. Na lice mesta je takoj pritekel orožniški stražnajster Videmšek, ki je Hantaka, kamor je šel mož po njo. Ostali so doma trije majhni otročiči. Eden je slep na eno oko, najstarejši ima polhabljeno roko, ker se niso brigali zanj, ko so jo zlomili. Sama žankernost, povzročena po nesrečnem alkoholu. Ali bodo taki strani dogodki kdaj izmodirili one, ki so tako grozno udani pijanec.

Iz Ptuja. Mestna občina misli prodati erjarju takozvanu malo vojašnico z nekaterimi bližnjimi poslopji za 70.000 K. Ta poslopja misijo potem podreti in na dobljenem stavbišču zidati poslopje za okrajno sodnijo.

Priporočljiva gostilna in mesarnica. Pred okrožnim sodiščem v Mariboru se je vršila 12. nov. sledenja obravnav: Obtoženi so bili mesar in gostilničar Fran Wregge v Slovenski Bistriči, njegova žena Ana in sinova Janez in Albert zaradi prestopkov proti zakonu glede živil. Dan 16. avgusta t. l. je dala e. k. preiskovalnica za živila v Gradeu preiskati Wreggevo gospodarske prostore. Pri tem so našli v kruhu cigaretni tobak, razno dračje, lase, dve mrvti muhi in drugo; kruh je bil ogaven in doeeala pokvarjen. Tehnica, pipe, jedilno orodje in pleterka zakruh — vse je bilo nesnažno, deloma zarjavilo. Ko je dne 28. avgusta preiskal uradni živinozdravnik König Wreggevo mesarnico, je našel v neki kamri poleg mesnice 12 kg gnijegla mesa in kosti. (Dober tek vsem Wreggevim odjemalec!) Okrožno sodišče v Mariboru je obosidlilo Franca Wregga na tri tedne, njegovo snažno ženo na 14 dni, sina Janeza na en teden in sina Alberta na 5 dni zapora.

KORŠKO.

Sneg. Po celi Koroški je padel pokup sneg. Posebno hudi snežni zameti so v Zgor. Koroški. Sneg je povzročil precej škode in silno ovira ves promet. Vsi vlaki vožijo z velikimi zamudami, ker so proge na nekaterih mestih popolnoma zamecene. Tudi brzozavjni telefonski promet je na več mestih ustavljen, ker so se potrgale zice. V Zgor. Koroški so se utrili v hribih veliki plavzovi, ki so prileteli v dolino, kjer so podnisi več posameznih hiš in polomili ob cestah nebroj brzozavnih drogov. Tudi med Celovcem in Beljakom je brzozavna zveza pretrgana. Celovsko vojaško postajališče na nasprotnosti je bilo na razpoloženje, da morajo prečakati prvo povojno vojno.

Razkrinkan zavratni morilec svoje mater. Svoječasno smo poročali, da so našli 13. sept. t. l. v nekem 8 m globokem jarku pod cesto nedaleč od Vajra blizu Trga mrtvo 64letno kajžarico Nežo Stendlerjevo. Takrat je prevladalo mnenje, da se je žena pone-srečila. Kljub temu pa so nastale

govorce, ki so sumile, da je bila žena umorjena. In res se je končno posrečilo orožnikom, ki so to stvar tajno zasledovali, da so od-kriili zavraten umor. Ženo je umoril njen sin Lovrene Stendler, ki je umor že priznal. Izpovedal je, da ga je mati vedno sovražila in silno preganjala. Da napravi nezgodnemu življenju konec, je počakal materi oni vecer ob cesti, zgrabil jo za vrat in vrgel čez pecine. Lovrenje Stendler je znani kot nekaj slaboumen, vendar pa je, kot ga sodijo domačini, odgovoren za svoje dejanje.

Iz Maribora. Kakor poroča list "M. Z.", je ustrelil g. Hittl v revirju g. Kormana v Cinžatu le-pega, 35 kg težkega divjega koza.

Smrtna kosa. V Koprivnici je umrla gospa Marija Penič, žena gostilnicarja Frana Penič, šele 33 let starca. Blaga rajnica je trpela dolgo časa za jetiko.

Iz Maribora. Te dni je pri svoji tovarni padel precej visoko z lesteve tovarn in deželni poslane Neger. Šele čez dolgo so ga našli ležati hudo poškodovanega na tleh. Dobil je več poškodb na prsh.

Iz Ptuja. Mestna občina misli prodati erjarju takozvanu malo vojašnico z nekaterimi bližnjimi poslopji za 70.000 K. Ta poslopja misijo potem podreti in na dobljenem stavbišču zidati poslopje za okrajno sodnijo.

Iz Maribora. Te dni je pri svoji tovarni padel precej visoko z lesteve tovarn in deželni poslane Neger. Šele čez dolgo so ga našli ležati hudo poškodovanega na tleh. Dobil je več poškodb na prsh.

Iz Ptuja. Mestna občina misli prodati erjarju takozvanu malo vojašnico z nekaterimi bližnjimi poslopji za 70.000 K. Ta poslopja misijo potem podreti in na dobljenem stavbišču zidati poslopje za okrajno sodnijo.

Iz Maribora. Te dni je pri svoji tovarni padel precej visoko z lesteve tovarn in deželni poslane Neger. Šele čez dolgo so ga našli ležati hudo poškodovanega na tleh. Dobil je več poškodb na prsh.

Iz Ptuja. Mestna občina misli prodati erjarju takozvanu malo vojašnico z nekaterimi bližnjimi poslopji za 70.000 K. Ta poslopja misijo potem podreti in na dobljenem stavbišču zidati poslopje za okrajno sodnijo.

Iz Maribora. Te dni je pri svoji tovarni padel precej visoko z lesteve tovarn in deželni poslane Neger. Šele čez dolgo so ga našli ležati hudo poškodovanega na tleh. Dobil je več poškodb na prsh.

Iz Ptuja. Mestna občina misli prodati erjarju takozvanu malo vojašnico z nekaterimi bližnjimi poslopji za 70.000 K. Ta poslopja misijo potem podreti in na dobljenem stavbišču zidati poslopje za okrajno sodnijo.

Iz Maribora. Te dni je pri svoji tovarni padel precej visoko z lesteve tovarn in deželni poslane Neger. Šele čez dolgo so ga našli ležati hudo poškodovanega na tleh. Dobil je več poškodb na prsh.

Iz Ptuja. Mestna občina misli prodati erjarju takozvanu malo vojašnico z nekaterimi bližnjimi poslopji za 70.000 K. Ta poslopja misijo potem podreti in na dobljenem stavbišču zidati poslopje za okrajno sodnijo.

Iz Maribora. Te dni je pri svoji tovarni padel precej visoko z lesteve tovarn in deželni poslane Neger. Šele čez dolgo so ga našli ležati hudo poškodovanega na tleh. Dobil je več poškodb na prsh.

Iz Ptuja. Mestna občina misli prodati erjarju takozvanu malo vojašnico z nekaterimi bližnjimi poslopji za 70.000 K. Ta poslopja misijo potem podreti in na dobljenem stavbišču zidati poslopje za okrajno sodnijo.

Iz Maribora. Te dni je pri svoji tovarni padel precej visoko z lesteve tovarn in deželni poslane Neger. Šele čez dolgo so ga našli ležati hudo poškodovanega na tleh. Dobil je več poškodb na prsh.

Iz Ptuja. Mestna občina misli prodati erjarju takozvanu malo vojašnico z nekaterimi bližnjimi poslopji za 70.000 K. Ta poslopja misijo potem podreti in na dobljenem stavbišču zidati poslopje za okrajno sodnijo.

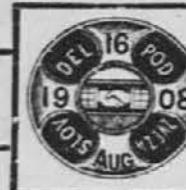
Iz Maribora. Te dni je pri svoji tovarni padel precej visoko z lesteve tovarn in deželni poslane Neger. Šele čez dolgo so ga našli ležati hudo poškodovanega na tleh. Dobil je več poškodb na prsh.

Iz Ptuja. Mestna občina misli prodati erjarju takozvanu malo vojašnico z nekaterimi bližnjimi poslopji za 70.000 K. Ta poslopja misijo potem podreti in na dobljenem stavbišču zidati poslopje za okrajno sodnijo.

Iz Maribora. Te dni je pri svoji tovarni padel precej visoko z lesteve tovarn in deželni poslane Neger. Šele čez dolgo so ga našli ležati hudo poškodovanega na tleh. Dobil je več poškodb na prsh.

Iz Ptuja. Mestna občina misli prodati erjarju takozvanu malo vojašnico z nekaterimi bližnjimi poslopji za 70.000 K. Ta poslopja misijo potem podreti in na dobljenem stavbišču zidati poslopje za okrajno sodnijo.

Slov. Delavska

Podpora Zveza

Vstanovljena dne 16. avgust 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania,

s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predstavnik: MIHAEL ROVANJEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh.
Pripredstavnik: JAKOB KOCJAN, Box 508, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJEM SITTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: ALOJZIJ BAVEK, Box 1, Dunlop, Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 228, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 274, Thomas, W. Va.
II. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ BOMBACH, 1651 E. 31st St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOSIP SVOBODA, 638 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 204, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 824, Primero, Cole.

VRHOVNI ZDRAVNICKI:

H. A. M. BRALLIER, Grove St. Conemaugh, Pa.

Cenjenja društva, oziroma njih uradniki, so ujedno prošeni, da
stojijo denar naravnost na blagajniku in nikogar drugega, vse dopise pa
na glavnega tajnika.

V slučaju, da opazimo društveni tajnik pri mesečnih poročilih, ali
sploh kjeribolj v poročilih glavnega tajnika kaže pomanjkljivosti, naj
to nemudeno naznanijo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje po
pravi.

Društveno glosilo: "GLAS NARODA".

:: Vladar sveta. ::

ROMAN.

Spisal Aleksander Dumas. — Za "Glas Narodu" poslovenil J. Terešek.

Don Lotario in lord Hope.

"Se en dober skok moj hrabri Sokol in preko sva! Potem lahko zletiš čez širno ravan kakor indijanska puščica! Le naprej!"

V levi roki je držal mladi jezdce vajeti svojega vrance, z desno je pa udaril po hrbtnu ponosne živali.

"Sokol" se je pa nekako branil preskočiti pred njim zevajočo razpoko. Hotel je naprej, se umaknil nazaj in se začel dvigati na zadnjne noge.

"Kaj ti ne pada v glavo? Ali hočeš čutiti ostroge?" je zaklical iznova jahalec, ne meneč se za trideset čevljev globoko bresno. Če se ne ves kakega okusa so, lahko poskusit!"

Zasadil je globoko dolge španske ostroge v konjev trebuh, da se je od bolčine vzdignil, planil na stran, kakor da bi ga hrbet včrti raz sebe, potem je pa preskočil z mogičnim skokom brezno in obstal na drugi strani ves tresec, kakor v svesti, da je naveli veliki nevernosti. Jezdec se je jasno in veselo zasmjal.

"Kaj ti nisem pravil, nemuna žival! Najkrajša pot je vedno najboljša, pa tudi če bi peljala čez sto takih razpok!"

Bil je ponosen mladenič dvajsetih let, tako čiste krvi, kakor njez v konj. Temornjavi kodri so mu vihrali izpod paunskoga slaminika, oči so se mu svetile in brke je imel tako skrbno navite, kakor da bi jazil Don Lotario po Puertu del Sol, najizvajnejši ulici v Madridu in ne preko skal zgornje Kalifornije, ki je bila takrat — v prvih štiridesetih letih devetnajstega stoletja — se pod upravo republike Mehike.

"Naprej!" je zaklical, "sedaj pa le lepo mirno, če si nočeva prelomiti vratov!"

Hotel je prti preko skal in kamenja v dolino. Nobenega sledu o kaki poti ni bilo in manj srčen človek bi v smrtnem strahu komaj pes podvzal tako pot. Samo nemirna narava, kakorsko je imel Don Lotario, je zamogla zaupati svojo usodo knju. Nemenc se za konjeve skoke je gledal v dolino in ko se ravno pripravljal, da bi nekaj zapel, se je konj nemadoma ustavil.

"Caramba, Sokol!" je zaklical. "Zadnji čas sva bila prijetja, zakaj si sedaj postal bojazljiv. Zakaj sirs nosnice? A tako? V tem slučaju si imel prav!"

Pri teh besedah je spustil vajeti, popadel samokresa, ki sta visela ob sedlu in jih nameril.

Previdnost je bila na mestu. Kakor gorski duhovi, kakor paklenkski prikazni je kot iz tal vzaslo pred njim pet temnih postav. Bili so Indijanci, domaćini zgorje Kalifornije. Dva sta imela sulice in ščete, dva noža, tretji je bil pa oborožen s staro lovsko puško.

"Niti koraka naprej!" je zaklical Don Lotario, ko se mu je hotel zadnji približati. "Kaj hočete psi? Niti koraka naprej, vam pravim, če ne zapodim štirin kroglice v glavo, s petim bozem pa z nožem opravil!"

Se predno je mogel utrditi svoje pretijsko, so že rdečekoži izgimili, bodisi vsled strahu, ali pa niso nameravali napada. Lotario je ostal še nekaj časa na mestu, hoteč se prepričati, če so v resnici odstranili. Zagledal jih je na nasprotnem skalnem grebenu.

"Za sedaj sem si prihranil smodnik", je reklo mirno Španec in utaknil samokresa zopet za sedlo. "Če pa nameravajo kaj z lorodin, ka moram posvariti, da mi bo mogoče kaj več zaupal. Naprej Sokol, dovolj si se odpocil. V desetih minutah morava biti na cilju!"

Konj je premišljeno preskočil še nekaj skal, in kmalo sta se nahajala na travniku, ki se je širil preko cele doline. Španec ga je udaril s plosko roko po hrbitu, tlesknil s jezikom in vranec je zadirjal, primerno svojemu imenu in skoraj tako brezlišno kakor sokol v zraku, ker se zaradi mehkih tal niso čuli udarci kopit.

Se ni pretkel deset minut po srečanju z Indijanci, je že jahanil Don Lotario čez nov most, pod katerim je sumela kristalno čista voda in se ustavil na vznosu gore, ki so jo imenovali prebivalci onega kraja "Goro hrepenja".

Pogledal je pokonen in stresel z glavo. Zakaj? to bi tuje težko ugani. Kdor je pa vedel, da ni bilo na tej gori pred kakim pol letom še nicesar, razen par revnih smrek, krihih cedar in grmečev, sedaj se je pa lesketal na njenem vrhu kamenito poslopje, obdano z drugimi leseniimi pritiklinami, bi tudi stresel z glavo. Hiše so zrasle, kakor na čarobno povlej. Vrh gore je bil čisto prenovljen; obkoljeval ga je deloma umeten deloma naraven zid, ki je izgledal kakor trdnjava.

Od vznosja po druhu se je vila pravilna urejena cikcakasta cesta. In vse to je naredil lord Hope s peščico ljudi — Don Lotario je imel prav, če je stresel z glavo!

Umerjeno je jazil navzgor. Presenetila so ga nova hrastova vrata, ki so bila na mestu, ograje.

"Kdo je?" je vprašala straža skozi malo okence.

"Don Lotario", je odgovoril mladenič. Naznani me lordin, mislim že vsaj, da je doma!"

Straža ni odgovorila, pač pa je jazil Španec za nekaj trenutkov skozi odprtva vrata.

Močan, svež mladenič v mornarski obleki mu je odvezel kočja in Španec je korakal proti najlepšemu poslopu. Predno je pa vstopil je pogledal še enkrat začuden po dvorišču.

Tu so ležali sodi, klopi in druga hišna orodja; tam zopet zaboji, vozovi, omare in velika množina zavojev nad katerimi je bil napet šotor. Semtertja so letali močni možje v lahkih mornarskih oblekah. Na nekem zaboljuje je stal koščen človek, ki je kratko delil povelja in zdaj pa pogledal v hišno okno, kar da bi odtan dobival navodila.

Stopišči v glavno poslopje se je Don Lotario še bolj začudil. Tla so bila pokrita s preprogami, v votlinah so stali alabastrski kipi in ob stopnicah so se vili venci.

"Kakor se vidi hoče biti Don Lotario na stopnicah sprejet", je zaklical jasen glas: "Oprostite mi, jaz ne poznam navad vaše dežele."

Nehote se je Španec odkril in obdržal v rokah klobuk; nato se je globoko priklonil. Stal je nasproti hišnemu gospodarju, graditelju te palače.

Lord Hope je bil srednje postave, širok in močnih prsi. Lase, brado in oči je imel temnočrno, obraz je bil pa blešč, skoraj bel. Na vsak način je bil pa fin, imeniten človek. Ko mu je prijazno namignil z glavo, s smehom na ustnicah — je moral Španec pripoznati, da stoji nasproti mogočnemu bitju.

"Milord, jaz mislim, da sanjam!" je spregovoril zmeleno. "Ta imenitost, ta krasota! In še pred štirinajstimi dnevi nisem videl nicesar. Kako je to vedar mogoče?"

Z istim smehljajočim obrazom je vprašal lord: "Kaj res misliš ostati na hodniku, Don Lotario?"

Španec je šel po stopnicah in vstopil v sobo, ki mu jo je odpril lord. Bila je samo predsoba, vendar se je zdela Španec primerna za stanovanje kakugega princa. Stopila sta v drugo sobo. Ta je bila vsa obdana s krasnimi tapetami, polna elegantne pohištva pri tem pa tako prijazna in domača — no, to je bilo pa tudi Španec že preveč. Zajecal je nekaj besed skrajne začudenosti, se vsebel na bližnji stol, med tem se je pa obrnil lord k oknu, in namignil svojemu intendantu na dvorišču. Španec se je zopet oglastil:

"Toda kako, za božjo voljo, ste vse to napravili? Saj ste mogli pripeljati iz New Yorka, ker se v New Orleansu ni takih stvari."

"Ljubi prijatelj", je reklo lord, "meni se ne dopade ameriški okus. Sicer pa se niso vse lepote skupaj iz enega kraja. Pohištvo je iz Pariza, tapete iz Londona, kakor tudi ti kamin — upam, da jih budem lahko rabil po zimi. Podobe in kipce pa sem pa že deloma prej imel."

"Iz Londona, iz Pariza?" se je čudil Španec. "saj je vendar blaga za celo ladjo. Prosim vas, kako ste mogli vse sem spraviti? in v štirinajstih dneh urediti! To je nevjetno!"

Lord je zopet dal skozi okna znamenje svojemu intendantu. "Za eno ladjo blaga pravite! Gotovo!" je reklo potem.

(Dalej prihodnje)

Kje je FRAN MIHELČIĆ? Došel je iz Grahovega pri Cirknici. Pred tremi meseci se je nahajjal na Davis, W. Va., in sedaj nič ne vem, kam je odpoval. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nje naslov, naj mi ga javi, ali naj se pa sama oglaši, ker imam ji poročati več važnih stvari. — Lawrence Kovač, P. O. Box 75, Butler, Ala. (20-11-2-12)

Kje je moj brat JANEZ VALENČIČ? Došel je iz Postonske, fara Truova na Notranjskem. Pred petimi leti je odpotoval v Združene države in ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglaši, ker mu imam važnosti za poročati. — Anton Valenčič, "Malleable Iron, Amherst, N. S., Canada. (20-11-3-12)

Kje je ANDREJ PRUDIČ? Došel je iz Postonske, fara Truova na Notranjskem. Pred petimi leti je bil pri meni v Ashtona, Pa., in potem je odšel nekam v državo Washington v mesto Seattle. Od takrat ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da se mi sam oglaši, ker mu imam važnosti za poročati. — Anton Valenčič, Camp A, Conasauga, Tenn. (20-11-3-12)

Kje je NIKOLA KERMANČIČ? Došel je iz Španije, vendar ne znam, kam je.

Kje je FRANČIŠKA NAGLIČ? Došel je iz Trave pri Dragi na Kranjskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj mi ga javi, ali naj se pa sama oglaši, ker imam ji poročati več važnih stvari. — Lawrence Kovač, P. O. Box 75, Butler, Ala. (20-11-2-12)

Kje je ANDREJ PRUDIČ? Došel je iz Postonske, fara Truova na Notranjskem. Pred petimi leti je odpotoval v Združene države in ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglaši, ker mu imam važnosti za poročati. — Anton Valenčič, Camp A, Conasauga, Tenn. (20-11-3-12)

Kje je FRANCISCA BRKOVIC? Došel je iz Španije, vendar ne znam, kam je.

Kje je FRANČIŠKA NAGLIČ? Došel je iz Trave pri Dragi na Kranjskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj mi ga javi, ali naj se pa sama oglaši, ker imam ji poročati več važnih stvari. — Lawrence Kovač, P. O. Box 75, Butler, Ala. (20-11-2-12)

Kje je ANDREJ PRUDIČ? Došel je iz Postonske, fara Truova na Notranjskem. Pred petimi leti je odpotoval v Združene države in ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglaši, ker mu imam važnosti za poročati. — Anton Valenčič, Camp A, Conasauga, Tenn. (20-11-3-12)

Kje je ANDREJ PRUDIČ? Došel je iz Postonske, fara Truova na Notranjskem. Pred petimi leti je odpotoval v Združene države in ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglaši, ker mu imam važnosti za poročati. — Anton Valenčič, Camp A, Conasauga, Tenn. (20-11-3-12)

Kje je ANDREJ PRUDIČ? Došel je iz Postonske, fara Truova na Notranjskem. Pred petimi leti je odpotoval v Združene države in ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglaši, ker mu imam važnosti za poročati. — Anton Valenčič, Camp A, Conasauga, Tenn. (20-11-3-12)

Kje je ANDREJ PRUDIČ? Došel je iz Postonske, fara Truova na Notranjskem. Pred petimi leti je odpotoval v Združene države in ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglaši, ker mu imam važnosti za poročati. — Anton Valenčič, Camp A, Conasauga, Tenn. (20-11-3-12)

Kje je ANDREJ PRUDIČ? Došel je iz Postonske, fara Truova na Notranjskem. Pred petimi leti je odpotoval v Združene države in ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglaši, ker mu imam važnosti za poročati. — Anton Valenčič, Camp A, Conasauga, Tenn. (20-11-3-12)

Kje je ANDREJ PRUDIČ? Došel je iz Postonske, fara Truova na Notranjskem. Pred petimi leti je odpotoval v Združene države in ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglaši, ker mu imam važnosti za poročati. — Anton Valenčič, Camp A, Conasauga, Tenn. (20-11-3-12)

Kje je ANDREJ PRUDIČ? Došel je iz Postonske, fara Truova na Notranjskem. Pred petimi leti je odpotoval v Združene države in ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglaši, ker mu imam važnosti za poročati. — Anton Valenčič, Camp A, Conasauga, Tenn. (20-11-3-12)

Kje je ANDREJ PRUDIČ? Došel je iz Postonske, fara Truova na Notranjskem. Pred petimi leti je odpotoval v Združene države in ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglaši, ker mu imam važnosti za poročati.